
**Chambre des représentants
de Belgique**

SESSION ORDINAIRE 1998 - 1999 (*)

22 NOVEMBRE 1998

PROJET DE LOI

portant des dispositions sociales

AMENDEMENTS

présentés après le dépôt du rapport

N° 118 DE MM. **BACQUELAINE ET SEGHIN**

Art. 195bis (nouveau)

Dans le titre IV, sous le chapitre II, insérer un article 195bis, rédigé comme suit :

«Art. 195bis. — *L'article 139bis de la même loi est abrogé.*»

JUSTIFICATION

Le présent amendement vise à supprimer de la loi sur les hôpitaux la disposition qui prévoit que les gestionnaires hospitaliers peuvent utiliser les retenues d'honoraires médicaux pour financer des activités non médicales.

Cette suppression pourrait contribuer efficacement à la maîtrise des dépenses de l'assurance soins de santé dans la

Voir :

- 1722 - 97 / 98 :

- N° 1 : Projet de loi.
- N° 2 : Erratum.
- N°s 3 à 12 : Amendements.
- N° 13 : Rapport (Art. 9, 49 et 126 à 131).
- N° 14 : Rapport (Art. 1 à 8, 10 à 48, 50 à 125, 132 et 133, 152 à 158 et 166 à 206).
- N° 15 : Texte adopté par la commission.
- N° 16 : Rapport (Art. 134 à 151).
- N° 17 : Rapport (Art. 163 à 165).

(*) Cinquième session de la 49ème législature

**Belgische Kamer
van volksvertegenwoordigers**

GEWONE ZITTING 1998 - 1999 (*)

22 NOVEMBER 1998

WETSONTWERP

houdende sociale bepalingen

AMENDEMENTEN

voorgesteld na indiening van het verslag

Nr. 118 VAN DE HEREN **BACQUELAINE EN SEGHIN**

Art. 195bis (nieuw)

In titel IV, hoofdstuk II, een artikel 195bis invoegen, luidend als volgt:

«Art. 195bis. — *Artikel 139bis van dezelfde wet wordt opgeheven.*».

VERANTWOORDING

Dit amendement strekt tot opheffing van artikel 139bis van de wet op de ziekenhuizen; op grond van die bepaling mogen de ziekenhuisbeheerders de inhoudingen op de artsenhonoraria aanwenden om niet-geneeskundige activiteiten te financieren.

Mede door die opheffing kunnen de uitgaven voor de verzekering voor geneeskundige verzorging op doeltreffende

Zie :

- 1722 - 97 / 98 :

- Nr. 1 : Wetsontwerp.
- Nr. 2 : Erratum.
- Nrs. 3 tot 12 : Amendementen.
- Nr. 13 : Verslag (Art. 9, 49 en 126 tot 131).
- Nr. 14 : Verslag (Art. 1 tot 8, 10 tot 48, 50 tot 125, 132 en 133, 152 tot 158 en 166 tot 206).
- Nr. 15 : Tekst aangenomen door de commissie.
- Nr. 16 : Verslag (Art. 134 tot 151).
- Nr. 17 : Verslag (Art. 163 tot 165).

(*) Vijfde zitting van de 49ste zittingsperiode

mesure où elle mettrait fin à la possibilité pour certains hôpitaux d'inciter à la production d'actes médicaux pour financer leurs dépenses non médicales.

En outre, un groupe de travail «statut du médecin hospitalier» de la commission paritaire médecins-hôpitaux a exprimé un point de vue unanime en ce sens et cette suppression lèverait un obstacle important à la conclusion d'une nouvelle convention médico-mutualiste.

N° 119 DE MM. BACQUELAINE ET SEGGIN

Art. 196

Supprimer cet article.

JUSTIFICATION

Nous renvoyons à la justification de nos amendements précédents (amendements n°s 75 et 76 -Doc. n° 1722/8) relatifs aux articles 97 et 98 du projet de loi.

N° 120 DE MM. BACQUELAINE ET SEGGIN

Art. 194

Dans l'article 70ter proposé, au second alinéa, supprimer le point 2°.

JUSTIFICATION

La notion d'«assistance à la décision concernant des cas individuels» est floue et ambiguë. Elle pourrait dans la pratique permettre aux comités locaux d'éthique de prendre des décisions d'interdiction ou d'autorisation dans des cas individuels. Ceci aboutirait à faire de ces comités locaux de véritables «législateurs locaux» en matière d'éthique biomédicale. A cet égard, il y a lieu de rappeler l'observation du Conseil d'État soulignant que «ces comités éthiques dépendant entièrement de la conscience morale d'un groupe restreint de personnes dans chaque hôpital» et s'interrogeant sur la nécessité d'imposer à tout hôpital d'instituer juridiquement de tels comités si la portée des échanges qui y ont lieu se limite à la formulation d'un point de vue qui n'engage à rien.

Il ne paraît dès lors pas souhaitable de maintenir la disposition en projet.

wijze onder controle worden gehouden. Zo kan immers een einde worden gemaakt aan de mogelijkheid voor sommige ziekenhuizen om aan te zetten tot het verrichten van geneeskundige handelingen om aldus hun niet-geneeskundige uitgaven te financieren.

Bovendien heeft een werkgroep «statuut van de ziekenhuisarts» van het paritair comité artsen-ziekenhuizen een eensgezind standpunt in die zin ingenomen. Met die opheffing zou ten slotte een belangrijke hinderpaal worden weggenomen voor het sluiten van een nieuwe overeenkomst tussen de artsen en de ziekenfondsen.

Nr. 119 VAN DE HEREN BACQUELAINE EN SEGGIN

Art. 196

Dit artikel weglaten.

VERANTWOORDING

Wij verwijzen naar de verantwoording van onze amendementen nrs. 75 en 76 (Stuk nr. 1722/8), die betrekking hebben op de artikelen 97 en 98 van het wetsontwerp.

Nr. 120 VAN DE HEREN BACQUELAINE EN SEGGIN

Art. 194

In het voorgestelde artikel 70ter, tweede lid, het punt 2° weglaten.

VERANTWOORDING

Het begrip «een ondersteunende opdracht bij beslissingen over individuele gevallen inzake ethiek» is vaag en dubbelzinnig. In de praktijk zou zulks de plaatselijke ethische comités de mogelijkheid bieden om voor individuele gevallen beslissingen te nemen om iets te verbieden of toe te staan. Een en ander zou met zich brengen dat die plaatselijke ethische comités tot echte «plaatselijke wetgevers» inzake biomedische ethiek zouden uitgroeien. Terzake zij verwezen naar de opmerking van de Raad van State, die heeft onderstreept dat «de ethische comités (...) volledig (afhangen) van het moreel bewustzijn van een kleine groep mensen in elk ziekenhuis». De Raad heeft ook bedenkingen bij de noodzaak om ieder ziekenhuis te verplichten dergelijke comités op juridische basis op te richten als de gedachtewisselingen in die comités niet veel meer opleveren dan het formuleren van een volkomen vrijblijvend standpunt.

Het lijkt derhalve niet wenselijk de bepaling in ontwerp te handhaven.

N° 121 DE MM. BACQUELAINE ET SEGHIN

Art. 193

Supprimer cet article.

JUSTIFICATION

Le texte proposé donnerait une base légale à un partage des zones d'influence des hôpitaux et à une mainmise de ces derniers sur les soins *extra-muros*, notamment compte tenu des articles 190 et 191 du même projet de loi.

Aucune précision n'est fournie sur la manière dont la preuve d'un besoin dans la zone d'attraction doit être rapportée.

La définition même du concept de zone d'attraction est entièrement abandonnée au pouvoir du Roi.

Une telle disposition n'est pas acceptable et doit être retirée du projet.

N° 122 DE MM. BACQUELAINE ET SEGHIN

Art. 192

Supprimer cet article.

JUSTIFICATION

Par ces dispositions, le gouvernement entend obliger les prestataires à dispenser leurs soins dans le cadre de réseaux dans et en dehors du cadre hospitalier.

Cette conception est hautement critiquable. Elle procède d'une conception on ne peut plus dirigiste du secteur des soins de santé totalement incompatible avec la liberté de choix du cocontractants ne seraient pas, dans les faits, à armes égales.

La liberté thérapeutique des prestataires indépendants extra hospitaliers deviendrait elle-même virtuelle car dans la conclusion d'accords de collaboration juridique avec les hôpitaux, les cocontractants ne seraient pas, dans les faits, à armes égales

On doit même se demander si le projet du gouvernement ne vise pas en réalité à assurer la mainmise du secteur hospitalier sur les soins *extra-muros*, et à exclure par conséquent les prestataires de soins indépendants de ces réseaux.

Le Conseil d'État a en outre émis de sérieux doutes sur la constitutionnalité de cette disposition au regard des règles de répartition des compétences entre l'État et les Communautés et Régions, mais également au regard de la liberté d'association.

Ces dispositions sont dès lors totalement inadéquates et doivent être retirées du projet de loi.

Nr. 121 VAN DE HEREN BACQUELAINE EN SEGHIN

Art. 193

Dit artikel weglaten.

VERANTWOORDING

De voorgestelde tekst zou een wettelijke basis geven aan een opdeling van de invloedssferen van de ziekenhuizen en aan het feit dat de ziekenhuizen greep krijgen op de medische hulpverlening buiten het ziekenhuis, onder meer gelet op de artikelen 190 en 191 van hetzelfde wetsontwerp.

Er wordt geen enkele precisering verstrekt omtrent de wijze waarop in het wervingsgebied een bepaalde behoefte moet worden aangetoond.

De omschrijving zelf van wervingsgebied wordt volledig aan de bevoegdheid van de Koning overgelaten.

Een soortgelijke bepaling is onaanvaardbaar en dient uit het ontwerp te worden gelicht.

Nr. 122 VAN DE HEREN BACQUELAINE EN SEGHIN

Art. 192

Dit artikel weglaten.

VERANTWOORDING

De regering wil met deze bepalingen de zorgverstrekkers ertoe verplichten te werken in het raam van netwerken, binnen én buiten het ziekenhuis.

Die opvatting kan ten eerste worden bekritiseerd omdat ze voortvloeit uit een uiterst dirigistische opvatting van de sector gezondheidszorg, die volstrekt niet te rijmen valt met de vrijheid van de patiënt om zijn zorgverstrekker te kiezen.

De therapeutische vrijheid van de onafhankelijke zorgverstrekkers buiten de ziekenhuizen zelf zou een virtuele vrijheid worden : bij het sluiten van juridisch geformaliseerde samenwerkingsovereenkomsten met de ziekenhuizen zouden de medeondertekenaars *de facto* niet met gelijke wapens strijden.

Voorts rijst zelfs de vraag of het wetsontwerp van de regering eigenlijk niet tot doel heeft ervoor te zorgen dat de ziekenhuissector de *extra muros*-verzorging kan inpalmen en bijgevolg de onafhankelijke zorgverstrekkers van die netwerken uit te sluiten.

Bovendien heeft de Raad van State ernstig voorbehoud geformuleerd omtrent de grondwettelijkheid van deze bepaling, gelet op de bevoegdheidsverdelende regeling tussen de Staat en de gemeenschappen en gewesten, maar ook met betrekking tot de vrijheid van vereniging.

Hieruit volgt dat deze bepalingen geheel ongepast zijn en uit het wetsontwerp moeten worden gelicht.

N° 123 DE MM. BACQUELAINE ET SEGHIN

Art. 191

Supprimer cet article.

JUSTIFICATION

Par ces dispositions, le gouvernement entend obliger les prestataires à dispenser leurs soins dans le cadre de réseaux dans et en dehors du cadre hospitalier.

Cette conception est hautement critiquable. Elle procède d'une conception on ne peut plus dirigiste du secteur des soins de santé totalement incompatible avec la liberté de choix du prestataire par le patient.

La liberté thérapeutique des prestataires indépendants extra hospitaliers deviendrait elle-même virtuelle car dans la conclusion d'accords de collaboration juridique avec les hôpitaux, les cocontractants ne seraient pas, dans les faits, à armes égales.

On doit même se demander si le projet du gouvernement ne vise pas en réalité à assurer la mainmise du secteur hospitalier sur les soins extra-muros, et à exclure par conséquent les prestataires de soins indépendants de ces réseaux.

Le Conseil d'État a en outre émis de sérieux doutes sur la constitutionnalité de cette disposition au regard des règles de répartition des compétences entre l'État et les Communautés et Régions, mais également au regard de la liberté d'association.

Ces dispositions sont dès lors totalement inadéquates et doivent être retirées du projet de loi.

N° 124 DE MM. BACQUELAINE ET SEGHIN

Art. 190

Supprimer cet article.

JUSTIFICATION

Il ne convient pas que les hôpitaux puissent exercer des activités dans des domaines autres que le domaine des soins, et puissent éventuellement en outre obtenir un financement public pour ces autres activités.

Le flou le plus absolu concernant la définition de la notion d'«autres domaines» rend cette disposition totalement inacceptable.

Nr. 123 VAN DE HEREN BACQUELAINE EN SEGHIN

Art. 191

Dit artikel weglaten.

VERANTWOORDING

De regering wil met deze bepalingen de zorgverstrekkers ertoe verplichten te werken in het raam van netwerken, binnen én buiten het ziekenhuis.

Die opvatting kan ten eerste worden bekritiseerd omdat ze voortvloeit uit een uiterst dirigistische opvatting van de sector gezondheidszorg, die volstrekt niet te rijmen valt met de vrijheid van de patiënt om zijn zorgverstrekker te kiezen.

De therapeutische vrijheid van de onafhankelijke zorgverstrekkers buiten de ziekenhuizen zelf zou een virtuele vrijheid worden : bij het sluiten van juridisch geformaliseerde samenwerkingsovereenkomsten met de ziekenhuizen zouden de medeondertekenaars *de facto* niet met gelijke wapens strijden.

Voorts rijst zelfs de vraag of het wetsontwerp van de regering eigenlijk niet tot doel heeft ervoor te zorgen dat de ziekenhuissector de *extra muros*-verzorging kan inpalmen en bijgevolg de onafhankelijke zorgverstrekkers van die netwerken uit te sluiten.

Bovendien heeft de Raad van State ernstig voorbehoud geformuleerd omtrent de grondwettelijkheid van deze bepaling, gelet op de bevoegdheidsverdelende regeling tussen de Staat en de gemeenschappen en gewesten, maar ook met betrekking tot de vrijheid van vereniging.

Hieruit volgt dat deze bepalingen geheel ongepast zijn en uit het wetsontwerp moeten worden gelicht.

Nr. 124 VAN DE HEREN BACQUELAINE EN SEGHIN

Art. 190

Dit artikel weglaten.

VERANTWOORDING

De ziekenhuizen zouden zich niet mogen toeleggen op activiteiten die tot andere domeinen dan het verzorging behoren. Het kan evenmin door de beugel dat zij voor die andere activiteiten op overheidsfinanciering zouden kunnen rekenen.

Aangezien volkomen onduidelijk blijft wat het begrip «andere domeinen» precies behelst, is deze bepaling volstrekt onaanvaardbaar.

N° 125 DE MM. BACQUELAINE ET SEGHIN

Art. 176

Dans l'article 45bis proposé, compléter le § 4 par ce qui suit :

«Les avis de ce groupe de travail sont rendus après consultation du comité de concertation pour les médecins institué par l'article 8 de la loi du 10 décembre 1997 visant la réorganisation des soins de santé, et après avis de la commission pour la protection de la vie privée».

JUSTIFICATION

Il est primordial que les contestations que pourraient susciter les avis du groupe de travail puissent être préalablement discutées avec les principaux intéressés. Le comité de concertation constitue le lieu le plus adéquat pour rencontrer cette nécessité.

En outre, l'article 45bis, § 2, prévoit que la standardisation des logiciels pourra concerner la liste des données médicales et infirmières anonymisées ou non qui doivent pouvoir être échangées.

Dans cette perspective, il ne paraît pas superflu de préciser que l'avis de la commission pour la protection de la vie privée est requis.

D. BACQUELAINE
PH. SEGHIN

Nr. 125 VAN DE HEREN BACQUELAINE EN SEGHIN

Art. 176

In het voorgestelde artikel 45bis, § 4 aanvullen met wat volgt :

«De adviezen van die werkgroep worden uitgebracht nadat het overlegcomité voor de geneesheren, ingesteld bij artikel 8 van de wet van 10 december 1997 tot reorganisatie van de gezondheidszorg werd geraadpleegd en nadat het advies van de commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer werd ingewonnen.»

VERANTWOORDING

Het is van wezenlijk belang dat met de eerste betrokkenen vooraf overleg kan worden gevoerd over de betwistingen die de adviezen van de werkgroep teweeg zouden kunnen brengen. Het overlegcomité is daarvoor de meest aangewezen instantie.

Bovendien bepaalt artikel 45bis, § 2, dat de standaardisering van de programmatuur betrekking kan hebben op de lijst van anonieme en niet-anonieme medische en verpleegkundige gegevens die uitwisselbaar moeten zijn.

In dat opzicht lijkt het niet overbodig te preciseren dat het advies van de commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer moet worden ingewonnen.